

VEČERNIK

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

Leto XIII.
Štev. 245

TELEFON UREDNISTVA: 25-67
UPRAVE: 25-67 in 25-67
POSLOVALNICA CELJE Prešernova 3. tel. 280
POŠTNI ČEKOVNI RAČUN 11.409

Maribor, sreda 25. oktobra 1939

NAROCNINA NA MESEC
Prejeman v upravi ali po pošti 14 din,
dostavljen na dom 16 din, tujina 30 din

Cena
din 1.—

Nemčija se bo vojskovala do zmage

iz sinočnjega govora von Ribbentropa v Gdansk - Hitlerjev cilj: Nemčija mora postati prva velesila! - Sovjetska Rusija bo dobavila Nemčiji velike količine živine in krme - Razpust bolgarskega sobranja in deklaracija vlade - Nova prekinitev finsko-ruskih pogajanj - Angleška akcija za zbližanje Italije in Turčije

Nemčija hoče postati prva velesila

BERLIN, 25. oktobra. Exchange Telegraph poroča: Okrožni vodje nacionalno-socialistične stranke, ki so bili poklicani na konferenco k Hitlerju, so se vrnili v svoja okrožja. Kakor se izve, je Hitler izdal napotila, naj slepo zaupajo njemu in njegovi previdnosti. Kancelar jih je obširno razgovoril o svojih razgovorih z vrhovnimi vojaškimi voditelji in jim dejal, da bo prihodnji teden odločilnega pomena. Govoril je o »bliskoviti vojni« na Poljskem, je dejal, da se bo Nemčiji v kratkem posrečilo premagati tudi Anglijo. V tej zvezi je opozoril na pospešene podmorniške in letalske akcije. Ob koncu je pa naglasil, da ni nobena žrtev prevelika, da se Nemčiji zagotovi prvi položaj med velesilami sveta.

Dobava ruske živine Nemčiji

BERLIN, 25. okt. DNB. Iz Moskve javljajo, da je bila pred dnevi podpisana pogodba o dobavi živine, ki jo bo pošiljala Nemčiji v iznosu milijon ton. Je to ena največjih dobav, ki sta jih kdaj sklenili dve državi. Obenem z živino bo Rusija dobavljala tudi zrnatno živinsko krmo. Dobave bodo v Nemčiji najkasneje v dveh mesecih.

Bolgarski parlament razpuščen

SOFIJA, 25. oktobra. Na predlog ministrskega sveta je bil razpuščen bolgarski parlament. Izjava nove bolgarske vlade, ki je bila sprejeta na včerajšnji seji ministrskega sveta, pravi glede na zunanjo politiko Bolgarije, da bo vlada nadaljevala mirovno politiko po dosedanjih smernicah. Prežeta iskrene miroljubnosti si bo prizadevala obvarovati in poglobiti prijateljske odnose z vsemi sosednimi državami. Trdno odločena ohraniti nevtralnost, ki ustreza razpoloženju bolgarskega naroda, bo vlada kakor doslej, vzdrževala dobre in prijateljske zveze tudi z velesilami.

Paasikivi in Tanner se zopet vračata

MOSKVA, 25. okt. Finska delegata, pooblaščenca Paasikivi in finančni minister Tanner sta se včeraj po ponočni konferenci s sovjetskimi državniki nepričakovano vrnila nazaj v Helsinke. Novinarjem je izjavila, da pogajanja s tem niso prekinjena, ampak se bodo še nadaljevala. Paasikivi je dejal, da pogajanja, kakor tudi o položaju pogajanj, ni bilo mogoče izvesti. Drugi delegati so še ostali v Moskvi, ko se je moral ta leta 1916. zateči na Finsko. Sploh pa je Tanner na glasu spretnega diplomata.

Ogromne sovjetske dobave maršalu Čangkajšku

Rusi dovažajo dan in noč bojni material v Čungking, kjer se mude mnogoštevilni sovjetski diplomati in vojaški strokovnjaki — Zedinjene države pa mislijo na posredovanje

ČANGKAJŠEK

predsednik Kitajske in vrhovni poveljnik kitajske vojske, ki se z rusko pomočjo

Armenci zahtevajo del Turčije

LONDON, 25. oktobra. »Daily Mail« poroča iz Ankare, da je sovjetska republika Armenija poslala Turčiji zahtevo, da ji vrne vzhodni del ozemlja, ki leži okoli mest Karsa in Ardahana, ker je naseljeno z Armenci in je do leta 1920 tudi pripadalo Armeniji. Šele omenjenega leta so ji ga turške čete odtrgale. List pravi, da stoji za armensko zahtevo vsekakor osrednja sovjetska vlada, kajti armenska lokalna na svojo roko gotovo ne bi načela take akcije, in se vprašuje, ali ni to morda prva sovjetska reakcija na sklenitev turško-angleško-francoske pogodbe?

Tudi sovjeti delajo „plebiscit“

MOSKVA, 25. oktobra. O nedeljskih volitvah v zahodni Beli Rusiji in zahodni Ukrajini, t. j. na ozemlju, ki so ga Rusi zasedli kot del Poljske, še vedno niso objavljene dokončni rezultati. Kljub temu izjavljajo na merodajnem mestu, da je bila udeležba izredno velika. V nekaterih okrajih, pravijo sovjeti, so bili doseženi rezultati, ki so podobni znanim nemškimi plebiscitom, to se pravi, da je glasovalo vse do 100 odstotkov. Skoraj vsi glasovi so bili oddani s pritrdilom; število opozicionalnih glasov je minimalno. Tako se trdi za mesto Bialistok, da je glasovalo tam 98,8% vseh volilnih upravičencev in od tega 96,1% za vlado. (Ta trditev najbolj dokazuje vrednost takih »plebiscitov«, kajti malo je verjetno, da bi Bialistok, ki je popolnoma poljsko mesto, glasoval v taki večini za sovjete. Op. ur.) Glasovanje je imelo obenem značaj plebiscita za priključitev k sovjetski Rusiji.

Manjši spopadi na zahodni fronti

PARIZ, 25. oktobra. Sinočnje poročilo govori o težkih bojih na več krajih zahodne fronte. Posebno ostri so boji južnovzhodno od gozda Warndt. Tam so Nemci napadli, Francozi pa so takoj v protinapadu znova zavzeli izgubljene položaje.

LONDON, 25. oktobra. Reuter javlja iz Pariza, da so Francozi v teku včerajšnjega dne napravili uspešen izpad v odseku vzhodno od Mozele ter zaplenili nemško strojno puško in ujeli več Nemcev. Strojnica je posebne konstrukcije in strokovnjaki jo zdaj preučujejo, da odkrijejo tajne, o katerih so v Nemčiji že dalje časa šušljali. Nemški napadi so pokazali, da Francozi niso sistematično izpraznili zavzeto nemško ozemlje med obema utrdbenima črtama. Francozi so se zakopali na večih krajih, ki jih smatrajo za važne postojanke. Tako so bili Nemci presenečeni, ker so menili, da je ozemlje povsem prazno in patrulja z novo strojnico je bila zajeta. Vzhodno od tod, ob Renu, vlada zatišje, ki ga od časa do časa prekinajo glasovi nemških propagandnih zvočnikov. Nemci javljajo Francozom: »Mi se z vami nečemo vojskovati!« Francozi jemljejo vso stvar za šalo, ki je pa ne bodo dolgo poslušali. V kratkem se bodo Nemci prepričali, da je Francija odločno na strani Velike Britanije.

Vilnis in Klajpeda

KAUNAS, 25. oktobra. Litvanske čete bodo danes vkorakale na slovesen način v Vilnis. Vsa Litva spremlja ta dogodek z velikanskim navdušenjem. Istočasno se tu znova širijo vesti, da bo tudi Nemčija vrnila Klajpedo, v kateri bo potem dobila sovjetska Rusija svoje pomorsko oporišče. Vrnitev je baže le še vprašanje časa, ker so v Berlinu na to načelno že pristali.

STOCKHOLM, 25. okt. Reuter. Vest o prvi finski delegatov Paasikivija in Tannerja iz Moskve je izzvala v Helsinkih veliko senzacijo. Tanner ni hotel dati pravega odgovora na vprašanje, ali sta bil ali nista bil stavljeni v Moskvi, tudi ne, kdaj se bosta zopet vrnila. Po besedah švedskih opazovalcev pomeni finskih delegatov postritev od med Finsko in Rusijo. Nekateri delegatov še ostalo v Moskvi, sklepajo, da bo končno le dosežena sporazumna med obema državama.

SINKI, 25. okt. Havas. Finska delegata pod vodstvom Paasikivija bo prišla v Helsinke, da sprejema vest o vrnitvi delegatov. Mnenja je, da je to spodbudilo na njegov položaj šefa socialistične stranke kakor tudi njegovih osebnih zvez s Stalinom še izza Pariza. Curih, 25. okt. Devize: Pariz 10.15, London 17.91, New York 18.45, Bruselj 74.50, Milan 22.50, Amsterdam 23.50, Berlin 178, Stockholm 106.22, Oslo 101.35, Kopenhagen 86.10, Buenos Aires 105.

pripravlja na veliko ofenzivo proti Japoncem

TOKIO, 25. okt. Havas. Agencija Domej poroča, da dovažajo v pokrajino Sečuan v gornjem porečju Jangcekianga ogromne količine ruskega orožja in streliva. Šanghajski listi pišejo, da prihajajo dan za dnem veliki transporti ruskega vojnega materiala iz Sibirije in kuznečkega industrijskega bazena preko kitajskega Turkestana v Sečuan. Dolge kolone kamionov prihajajo v mesto Čengtou, severozahodno od Čungkinga. Vsako noč prihaja in odhaja spet po novi material blizu 300 ruskih tovornih avtomobilov. Na povratku nalagajo Rusi na kamione v zameno za pripeljano municijo in orožje kitajsko srebro, svilo, olje in kožuho-vino. Računajo, da je za transport med Sečuanom in zahodno Sibirijo v prometu nad 1000 velikih ruskih tovornih avtomobilov. Osebe sovjetskega poslanstva pri Čangkajškovi vladi v Čungkingu je pomnoženo s civilnimi in vojaškimi stro-

kovnjaki Rusije; sodijo, da šteje zdaj 300 oseb. General Volkov, šef ruske vojaške misije, ima vsak dan dolga posvetovanja s Čangkajškom. Število ruskih častnikov in strategov v Čungkingu je preseglo 1000.

TOKIO, 25. okt. Havas. Po izredni konferenci članov kitajske vlade v Čungkingu je dobil ameriški poslanik pri Čangkajškovi vladi, Nelson, posebna navodila za washingtonsko vlado. Iz Hongkonga javljajo, da točna vsebina teh predlogov ni znana, verujejo pa, da je kitajska vlada zaprosila Zedinjene države, naj posredujejo v korist njenih kakor kitajskih interesov na ozemlju zasedene Kitajske.

MANDŽUKUO SLEDI JAPONSKI

BERLIN, 25. okt. DNB. Vlada Mandžukua se je po japonskem zgledu odločila, da naveže svoj denar jen na ameriško, in ne več angleško valuto. Novi kurz bo 23776. O svojem sklepu je vlada Mandžukua obvestila vsa ravnatelstva tujih bank na njenem ozemlju.

Govor ministra Ribbentropa v Gdansk

Vse sedanje nemške meje dokončne — Nemčija zahteva samo še kolonije — Na vzhodu je dobila svoj življenjski prostor, na katerem se bodo naselili Nemci iz Nemčije in od drugod

GDANSK, 25. oktobra. Sinoči je bilo tu veliko zborovanje, na katerem je govoril nemški zunanji minister von Ribbentrop skoro celo uro. Govoril je o razvoju hitlerizma v Gdansk, o razvoju spora s Poljsko in o bodoči ureditvi miru v tem delu Evrope, za katerega bosta poslej jamčili Nemčija in Rusija. Nato je prešel na odnose s Francijo, s katero si je Nemčija vedno prizadevala skleniti prijateljstvo, a je to vselej preprečila Anglija.

Tudi sporazum z Anglijo je bil vedno v načrtu Hitlerjeve politike. Hitler je stavil Angliji po Ribbentropu že davno konkretne predloge: 1. ureditve razmerja sil na morju, 2. zagotovitev nedotakljivosti meja Belgije, Holandske in Francije po Nemčiji, 3. spoštovanje angleških interesov v svetu in nemških v vzhodni Evropi, 4. vojaško pomoč Nemčije Angliji, ako bi bila kje napadena. Anglija je vse to stalno odklanjala. Šele tedaj se je Hitler

odločil za zvezo z Italijo in Japonsko ter v zadnjem času še s sovjetsko Rusijo, ki predstavlja novo načelno orientacijo nemške politike. Anglija se je že od leta 1933 pripravljala na napad na Nemčijo. Lani Čehom samo zato ni pomagala, ker še ni bila popolnoma pripravljena. Chamberlain zato ni prišel v Monakovo, da bi vojno preprečil, ampak le zato, da bi jo odgodil. Nemčija ne zasleduje nobenih imperalističnih ciljev, ampak hoče le zagotoviti Nemcem varno in uspešno življenje v njihovem življenjskem prostoru.

Na vzhodu ima sedaj Nemčija prostor, na katerem se bodo lahko naseljevali njeni državljani, pa tudi vsi po drugih državah raztreseni Nemci. S preselitvijo Nemcev v Nemčijo hoče Hitler ustvariti čiste etnografske meje in odstraniti vse možnosti novih sporov. Vse sedanje nemške meje so dokončne. Nemčija ne zahteva ničesar več, razen kolonije.

Anglija je začela sedaj vojno na življenje in smrt. Pričela je nevarno igro z

usodo imperija. Odklonila je tudi zadnjo Hitlerjevo veliko mirovno pobudo. To pobudo je tolmačil Chamberlain kot znak slabosti Nemčije. Nemčija sedaj vojno sprejme in jo bo vodila do zmage in miru, ki ji bo zagotovil popolno varnost za vso bodočnost. Angleška vlada zahteva odstranitev sedanje nemške vlade, toda Ribbentrop upa, da bo prej izginila sedanja angleška, ker jo bo nagnal sam angleški narod.

LONDON, 25. oktobra. Reuter. Uradni krogi v Londonu ugotavljajo, da Ribbentropov govor ni prinesel nobenih novih momentov v sedanji položaj. Ta govor je bil le blj namenjen za nemške poslušavce.

NEW YORK, 25. okt. Z ozirom na sinočnji govor von Ribbentropa piše »New York Times«, da je bil von Ribbentrop tisti, ki je prepričal kanclerja Hitlerja, da Anglija ne bo šla v vojno. To pa je sedaj bila tragična napaka.

Napad bo.garskih komitašev v Dobrudži

BUKAREŠTA, 25. okt. Rador javlja, da sta bila ob priliki spopada z oboroženimi komitaši težko ranjena dva orožniki v vasi Sarsinklar v južni Dobrudži. Vojaske oblasti so uvedle strogo preiskavo, da doženejo krivce novega vstajenjskega banja v Dobrudži.

ROOSEVELT BO JUTRI GOVORIL
WASHINGTON, 25. okt. DNB. Uradne strani sporočajo, da bo predsednik Roosevelt imel v četrtek govor po radiu.

KOLONTAJEVA ODPOTOVALA V MOSKVO
STOCKHOLM, 25. okt. Sovjetska poslanica gospa Kolontajeva je odpotovala v Moskvo.

SEJA FRANCOSKE VLADE
PARIZ, 25. okt. Havas. Daladier je predsedoval seji ministrskega sveta, ki je razpravljala o raznih vprašanjih v zvezi s proizvodnjo vojnega materiala.

NEMSKI EMIGRANTI ZA ANGLIJO
ZANZIBAR, 25. okt. Avstrijski in drugi emigranti, ki prebivajo v angolski koloniji Kenya, so se prijavili v angolsko vojaško službo.

NORVEŠKA NAROČILA LETAL V USA
OSLO, 25. okt. Reuter. Norveška je dvakratno število povečala svoje naročilo vojnih letal tipa »Kertis« v Zedinjenih državah. V teku zime bo prišlo na Norveško 24 ameriških bombnikov v vrednosti 900.000 norveških kron.

SOVJET BELE RUSIJE
MINISK, 25. okt. TASS. Predsednik vrhovnega sveta Bele Rusije je izdal ukaz o sklicanju vrhovnega sveta Bele Rusije na izredno zasedanje za 1. november.

PROMET KATOVICE—VARŠAVA
BERLIN, 25. okt. DNB. Na prosti katovicko-varšavski promet, v obeh smeri bo začel voziti po en potniški in brzi vlak.

PREISKAVA O STRUPENIH PLINI
BAZEL, 25. okt. Prof. Sterling, ki je nemška vlada naprosila, da preiskava nemških vojakov, ki so bili zastrupljeni s plini, je izjavil, da so vojaki sicer zastrupljeni, ni pa mogel dognati, da jih zastrupili Poljaki.

STRAH PRED SABOTAŽO
WASHINGTON, 25. okt. V newyorškem pristanišču so okrepili policijsko stražo na parnikih »Queen Mary« in »Nederland«, ker se bojijo sabotaže.

BENEŠKA UMETNOSTNA RAZSTAVA
BENETKE, 25. okt. Umetnostna razstava bo 5. novembra zaključena.

ZA BOLJŠE ZVEZE MED RUSIJO IN NEMCIJO
AMSTEDAM, 24. oktobra. Stefani, Z ozirom na nezadostne železniške možnosti razmotrivata Nemčije in Rusija povečanje prometa z ladjami. Zlasti Rusija namerava izboljšati vodna pot med Volgo in Severnim morjem in upa, da bo tako podvojila zmogljivost prometa na vodi med Kaspijskim in Baltskim morjem.

Mariborska napoved. Spremenljivo oblačno in malo vetrovno vreme. Včeraj je bila najvišja toplota 13,3, danes najnižja — 0,6, opoldne 11,7.

Uspehi ameriške vlade v senatu

WASHINGTON, 25. okt. Reuter. Sklep senata, da se govori in debate o nevtralnem zakonu čim bolj skrajšajo, bo preprečil eventualno obstrukcijo. Nadejajo se, da bo nevtralnostni zakon, kakor si ga žamšljala vlada, izglasovan že konec tedna.

WASHINGTON, 25. oktobra. Havas. Na včerajšnji seji je senat po predlogu senatorja Barklija o omejitvi govorov v debati sklenil več zadevnih amandmanov. Med drugim so bili sprejeti: 1. amandman o odstranitvi gotovih omejitev za ameriško pomorsko trgovino, razen v nevarnih pasovih na Atlantskem oceanu, 2. ukinitve naredbe, ki omogočuje vojskujočim se strankam dobivati kredite za njihov nakup v USA, 3. amandman, ki omogoča normalno trgovino s Kanado in Mehiko. Poudarjajo, da je s

tem omogočeno ameriškim ladjam prevažati vsak trgovsko blago, razen orožje in vojni material, namenjen v luke vojskujočih se držav. Sprejet pa ni bil amandman senatorja Tafta, ki označuje evropske vode do 300 milj oddaljenosti od obrežja za nevarni pas. Istotako je senat odbil z 62 proti 24 glasovom republikanski predlog, po katerem naj bi bil prepovedan izvoz ameriških letal, preden ne bo tri tisoč novih letal dobavljenih ameriški vojski in vojni mornarici. Potemtakem je včeraj vlada odnesla velik uspeh v senatu.

NEW YORK, 25. okt. Ameriški senat je sprejel dva nova amandmana k senatnemu zakonu. Po enem je dovoljeno ameriškim ladjam voziti blago, razven orožja, v južnoatlantska in južnopacifiška pristanišča.

Danski Nemci proti izselitvi

KJEVENHAVEN, 25. okt. Poslanci nemške manjšine iz severnega Schleswiga so v parlamentu energično protestirali proti načrtom za prisilno preselitev vseh Nemcev na Danskem v Nemčijo. To preselitev zahteva Nemčija sama.

BERLIN, 25. okt. DNB. Število Nem-

cev, ki se vračajo iz baltskih držav, dan za dnem narašča. Doslej je prispejo v gdansko luko 4000 nemških izseljencev iz Letonske in Litve. Večje število Nemcev iz Estonske je še na poti. Baltski Nemci so začasno nastanjeni v Gdansk, Gdini in Adlershorstu.

Prezident Lebrun na fronti

PARIZ, 25. okt. Havas. Predsednik republike Lebrun je v spremstvu polkovnika Sapua obiskal francoske čete v Alzaciji. V frontnih položajih se je pogovarjal z višjimi in nižjimi poveljniki posameznih oddelkov ter se posebno zanimal za artilerijski material, tanke in bombnike. Predsednik republike ni pozabil obiskati tudi civilnega prebivalstva, posebno v mestih Reichshofnu in Pfaffenhofnu. Le-

brun je z zadovoljstvom ugotovil dobro zdravstveno stanje, izvrstno moralo vojske ter veliko zaupanje, ki ga imajo podrejeni v vrhovno poveljstvo. V spremstvu vrhovnega poveljnika in prefekta departementa Shin Bas je predsednik Lebrun obiskal nato še Strasbourg, kjer sta ga sprejela župan in mestni vojaški poveljnik.

Nova navodila Schulenburgu in Papenu

BERLIN, 25. oktobra. Moskovski nemški veleposlanik von Schulenburg je prejel, kakor se tu zatrijuje, nova navodila in nove predloge, ki jih bo stavil sovjetski vladi v Moskvi. Ta nova navodila se nanašajo baje tudi na turško-angleško-francoski sporazum. Prav tako je dobil navodila za novo akcijo tudi nemški poslanik v Ankari von Papen, ki se takoj vrne na svoje mesto, dasi se je prej pričakovalo, da bo ostal več časa v Nemčiji. Kakšna so nova navodila, ni bilo mogoče izvedeti.

BRAUCHITSCH NA ZAHODU

BERLIN, 25. okt. DNB. Vrhovni poveljnik nemške general von Brauchitsch je včeraj pregledal na zahodni fronti čete, ki so sodelovale v zadnjih bojih na področju jugovzhodno od Saarbrückna. Brauchitsch je vojake pohvalil in je odlikoval veliko število častnikov, podčastnikov in vojakov z železnim križcem.

WALEN V BRUSLJU

BRUSELJ, 25. okt. Semkaj je prispel

predsednik mednarodne razstave v New Yorku, Walen.

Angleška akcija za zbližanje Italije s Turčijo

Po angleških informacijah se bodo pričela v kratkem direktna diplomatska pogajanja med Rimom in Ankaro — Zadovoljstvo zaradi zbliževanja med Italijo in Grčijo — Francija ukinila vse trgovinske omejitve nasproti Italiji

LONDON, 25. oktobra. Kakor se izve v tukajšnjih političnih krogih, si je Anglija zadala nalogo, da pripravi s svojim direktnim posredovanjem diplomatska pogajanja med Italijo in Turčijo, ki naj bi odstranila vsa nesoglasja, ki so obstajala doslej med tema sredozemskima državama. Angleški veleposlanik je dobil nalogo, da v Rimu pojasni zunanjemu ministru grofu Ciano, da nova turško-angleško-francoska vojaška pogodba v ničemer ni naperjena proti Italiji, ampak je nasprotno celo v skladu z interesi italijanske vlade, katere velika želja je, da se ustvari na Balkanu mirovni blok, naperjen proti vsaki tuji ekspanzijski nameri. Tu se pričakuje, da bo ta akcija angleške

vlade, katero podpira v celoti tudi francoska, popolnoma uspela. V kratkem se pričakuje tudi pričetek direktnih diplomatskih pogajanj med Rimom in Ankaro. Ta pogajanja se bodo vodila po normalni diplomatski poti in šele potem bo eventualno sledil obisk katerega turškega diplomata ali državnika v Rimu, odnosno narobe, italijanskega v Ankari. Mogoče je torej pričakovati, da bo v doglednem času rešeno tudi to vprašanje, ki je povzročalo dolgo medsebojna sumničenja in nesoglasja. Prav tako pažnjo pa posvečajo v angleških političnih krogih zbližanju med Italijo in Grčijo. To zbliževanje je potrdilo zlasti dejstvo, da je sedaj, po umiku italijanskih čet z albansko-grške

meje in grških z grško-albanske, grška vlada imenovala končno svojega generalnega konzula v Tirani. Iz vsega tega sledi, da želita tako Anglija kakor Francija odstraniti vsa nesoglasja, ki so obstajala med Italijo na eni ter med prijatelji zaveznikov na Sredozemlju na drugi strani.

PARIZ, 25. oktobra. Francoska vlada je sklenila ukiniti vse omejitve na uvoz iz Italije v Francijo ter njene omejitve. Prav tako se ukinejo tudi vse omejitve za tranzit iz tujine čez Francijo v Italijo. Pričakuje se, da se bodo s tem gospodarski odnosi med obema velesilama naglo izboljšali, kar bo uplivalo tudi na politično zbliževanje.

Novice

Gozdovi dragocen zaklad naših kmetij

Nekaj poučnih pripomb k razumnejšemu izkoriščanju pogozdenega sveta

Gozdarstvo je bilo že večkrat predmet razprav v našem listu. Saj je tudi to našega narodnega gospodarstva, ki je velik delež dohodkov narodnemu priloženju. Zato ni odveč, če se vedno opozarja na pravilno gospodarjenje gozda, brez katerega si naše lepe zemlje sploh ne moremo zamisliti. Nižinski in gričevnati gozdi imajo prevesem nalogo, da proizvajajo zadosti materiala za domačo uporabo. Mnogo gospodarjev hrani dreve do pozne starosti samo zaradi pridobivanja strelje. Kmetije, ki morajo strelje kupovati, naj bi vedeli, kaj bi pomenil gozd zanje. Hribovitih legah, kjer je manj prilik za gozdarstvo, je gozd glavni vir dohodka. Zato gozdovi daleč od poti. Preden spravimo les tja, se nabere precej stroškov.

Martin Potočnik iz Murske Sobotne

Je v zadnji številki »Gozdarskega vestnika« nanizal nekaj prav koristnih misli o trajnostnem gozdnem gospodarstvu. Gozdno zemljišče z zaraslim površjem je kakor vloga, ki mora ostati nedotaknjena. Vsako leto se sme posekati le toliko dozorelega lesa, kolikor ga leto priraste. Gozdna glavica je primerno velika le tedaj, če imamo v gozdu normalno zalogo lesa, le tak gozd ima največji prirastek. V času konjunktne posestniki sicer posekajo več, toda kasneje nadomeste ta odviske z zmanjšanim izsekom.

Če poseka posestnik v nižavju in gričevju večino dozorelega lesa, mora kmetija več let kupovati gozdne pridelke. Kmetija hira dolgo dobo in se drži pokonci le s postranskimi zaslužki družine. Hribovitim in gorskim kmetijam pa povzroča čezmerna sečnja veliko škodo, ki

vodi v obubožanje in propadanje. Taki posestniki morajo navadno posestvo prodati, naslednik se tudi ubija z dedščino opustošenega gozda. Iztrebljene rebri povzročajo spet hudournike, povodnji groze dolinam.

Oblasti odnosno gozdarstvo se trudi, da zavre nespametno izkoriščanje gozdov. Treba bi bilo gospodariti v okviru stroge, t. j. letne ali največ petletne trajnosti. Edino z ohranitvijo približno normalne lesne zaloge bo mogoče obdržati kmetisko gospodarstvo na dostojni višini. Obenem je treba z mladikami obnavljati gozd in ga ohraniti potomcem.

»Gozdarski vestnik« je pod uredništvom g. inž. Stanka Sotoška zbral še druge, aktualne pobude. Revija zasluži, da prodre čim več med naše gospodarje. Dobi se v Mariboru, Kopališka ul. 8 II.

o Iz železniške službe. Iz Čakovca je premeščen na postajo v Slovenski Bistrici kontrolor Karel Regoršek, upokojeni pa so Franc Lambrecht, Friederik Rajh, Ernest Rajh, Maks Mihelčič, Komp Dragotin, Franc Besek, Josip Grilec, Rudolf Segula, Avgust Prinčič, Josip Cijan, Pavel Jese, Viljem Klemenč, Franc Soklič in Edo Konc.

o Zlato poroko in jubilej 25 letnega zvestega službovanja sta praznovala v nedeljo v Hočah Ivan in Elizabeta Žniderič oba v starosti 73 let. Vzgojila sta 13 otrok, izmed katerih jih živi še 9, ki so pa vsi dobro preskrbljeni.

o Razstava kunčje kožuhovine, usnja in volne, ki jo je pred kratkim priredila Zveza društev rejcev malih živali v Ljubljani v prostorih restavracije »Pri Sestici« je našla zelo ugoden odmev med posetniki. Izražena je želja, da bi Zveza še večkrat priredila tako razstavo, kjer bi lahko prišli vsi zainteresirani na svoj račun, s ceninim nakupom domače kožuhovine, usnja in volne. Opozorjamo, da je vse to blago stalno na ogled pri rejcih malih živali v Karunovi ul. 10. tik za trnovsko cerkvijo v Ljubljani.

o Železniška nesreča. Na Pragerskem je vlak zavozil v pet tovornih vagonov, ki so čakali na postaji ter napravil na naloženem blagu in na vagonih okoli 3.235 din škodo.

o 1000 din vrednega bernardince je povozil z avtomobilom šofer L. B. iz Senarske pekarske pomočniku Matiji Zorecu pri Sv. Trojici v Slov. goricah.

o Doma je najboljša. Julija letos sta pobegnili čez mejo v tujino, ker sta naselila najrazličnejšim agitatorjem, 28 letni pekovski pomočnik Ferdo L. iz Starega trga pri Slovenjgradcu in 18 letni delavec Ivan B. iz Ruš. V tujini sta sicer dobila zaposlitev v neki tovarni za avtomobile, vendar pa se jima je tako slabo godilo, da sta bila vsa srečna, ko se jima je posrečilo vrniti skrivoma čez mejo v domovino.

Uvoz sladkorja

Ko je pred dvema mesecema obširno primanjkovalo sladkorja, je bila izdana uredba, po kateri je bilo državnima tvornicama sladkorja v Čukarici in Belju dovoljeno brez carine uvoziti 1202 vagona sladkorja za kritje potreb konzuma, dokler ne bo dovolj domačega sladkorja. Kljub temu pa mnogi naši trgovci niso dobili sladkorja, čeprav so ga naročili. Tvornici sta uvozili namreč od dovoljenih 1202 vagonov le 482 vagonov sladkorja v vrednosti 17,2 milijonov din.

Celle

c Gasilsko predavanje o bojnih plinih in o obrambi pred sovražnimi napadi iz zraka bo drevi ob 19.30 v celjskem Gasilskem domu. Predaval bo kapetan g. Franjo Toš.

c Nocoj vsi v gledališče. Danes ob 20. bo gostovanje mariborskega Narodnega gledališča. Vprizori se drama Bratko Krefta »Celjski grofje«.

c Obisk na celjskih pokopališčih je zadnje dni prav živahen. Vse hiti na grobove, da jih za praznik vseh mrtvih čim lepše uredi.

c Sneg je zapadel v ponedeljek po Savinjskih planinah. V večeršnjem sončnem jutru, so zableščali vrhovi od Urške do Kamniških planin v beli snežni odeji.

c Umrl je v celjski bolnišnici 13 letni sin kočarja Glažer Ivan iz Dobrne pri Celju.

c Dva napada. 33 letnega posestnika Andreja Oslaka iz Vitanja je napadel hlapec Rakovnik Jože in ga z nožem zabodel v levo stran hrbta in v levo roko. — 41 letnega dninarja Mihaela Smrečnika iz Nove cerkve je napadel dninar Iskrač iz Socke s kolom in mu zlomil levo roko. Oba se zdravita v celjski bolnišnici.

c Strokovni nadaljevalni šoli v Celju je naklonil mestni stavbenik g. Karol Jezeršek ob svoji 50 letnici 1000 din.

Ptuj

p »Malomeščani«. Režiser Žižek vadi zdaj Kreftove »Malomeščane«.

p Vlom. Vlomljeno je bilo v stanovanje želez. uradnika Počkaja Jožeta v Cojzovi ulici. Storilec je prebrskal vse predale in odnesel žepno uro v vrednosti 1000 din, zlati prstan za 450 din, dva bankovca po 500 din, dve britvi, šolsko aktovko s knjigami vred in denarnico z drobižem. Poizvedbe za storilcem so bile doslej brez uspešne.

p Iz bolnišnice. Tu se zdravi Kmetec Jože, čevljar iz Sp. Brega. Zlomil si je desno roko. — Posestnika Jožeta Temeneta, iz Zlatoličja na Dravskem polju je muhasta krava precej obdelala. — Feđuš Jože, kovaški pomočnik iz Sv. Andraža v Halozah, pa se je pri padcu na spolskih tleh težje poškodoval.

p Na Vse svete vsi na spominsko svečanost, ki bo ob pol 15. na vojaškem pokopališču v Strnišču pri Ptuj. Sodeloval bo pevski zbor »Železničar« iz Ptuja.

p Vinarski muzej, kakor se izve, se ne bo letos odprl zaradi pomanjkanja kredita. Pač pa se skrbno nabira material. V muzeju je že zbranih precej znamenitosti o vinarstvu iz davnih časov. Muzej bo še posebej pomemben za Ptuj kot središče vinorodnih krajev Slov. gorice in Haloz.

Več razumevanja za lepo skavtsko idejo

Mnogo nedeljo so imeli ptujski skavti v planinke v gimnaziji redni občni zbor. Sneg si je lani priskrbel svoj lokal, ki so ga marljivo fantje in planinke zelo okusno uredili. Stari inventar se je dobro ohranil in s pridom uporabljal.

Občni zbor je jasno pokazal smernice, po katerih bi se naj delo vršilo v prihodnjem poslovnem letu. Ravnatelj gimnazije prof. Alič je zbranim navzočim povedal, da je ministrstvo prosvete izdalo uredbu, po kateri je vsak stik skavtov z gimnazijev in sploh vsako sodelovanje s skavti izven šole strogo prepovedano.

Ena najosnovnejših nalog skavtskega pokreta je, gojiti bratstvo po skavtskem zakonu: »Ljubi bližnjega in bodi brat vsakemu bratu«. Skavtizem je organizacija, ki je razširjena pri vseh kulturnih narodnih sveta ter uživa povsod ugled in podporo. Skavtizem je mednarodna nepolitična organizacija. Vsi skavti sveta so si bratje med seboj brez ozira na vero in narodnost. Ptujski skavti apelirajo na vse skavte v državi in prijatelje skavtizma, naj vsak zastavi vse sile, da se bodo oblasti prepričale, da je potrebno to uredbo ministrstva prosvete izpremeniti.

Velik požar v Lokanji vasi

V ponedeljek ponoči je izbruhnil požar pri posestniku Josipu Korošcu v Lokanji vasi pri Slovenski Bistrici. Ogenj je uničil gospodarsko poslopje s poljskim orodjem in do tal upepelil hišo. Škode je nad

70.000 din. Kako je požar nastal, še ni znano, sodijo pa, da je bil podtaknjen. Je to že drugi požar v tem mesecu v Lokanji vasi.

o Za upravnika carinarnice na Jesenicah je bil postavljen domačin Franjo Mohorič.

o Osebnostni vest. Iz celjskega zdravstvenega doma je premeščena v Rogatec zaščitna sestra Ana Modic-Cebela. K banški upravi je prestavljen uprav. pis. pripravnik Milan Prinčič z okrajnega načelstva v Šmarju pri Jelšah.

o Vse tuje delnice je treba prijaviti državi v smislu zadevnega sklepa finančnega ministra. Prenosi bodo možni le, če so bile tuje delnice predhodno prijavljene deviznemu ravnateljstvu Narodne banke.

Kako je prišel prostodušni Matija ob denar

Zgodba o tisočakah, ki se je začela v krčmi, končala pa z obsodbo pred sodiščem

Bila je sobota, pa se je lahko marsikdo zakasnil v krčmi, ki se sicer ne bi. Pri krčmarju Esihu v Kovačevi vasi je sedelo več pivcev. Vino je teklo, denarja je še nekaj bilo — saj je bila sobota ter je bil dan izplačil, da ni bilo prav za prav nič takšnega, če se ni nobenemu nikamor mudilo. Če moški malo pogledajo v kozarec, se radi zagovorijo. Kajpada moški niso ženske, oni politizirajo. Matija K. sicer ni politiziral, vendar pa se ga je tudi on precej navlekel, ter se hotel malo tudi on precej navlekel. Ura je že šla na poldvanajsto, ko je na glas poklical krčmarja.

»Plačati!«
Krčmar je prišel, Matija pa je ni mogel kaj, da ne bi »po nerodnosti« pokazal, da ima nekaj jurjev v denarnici. Ko pa je pospravil drobiž z mize, je vtaknil denarnico v notranji suknjin žep. Nato se je spravil tudi dovo za cigarete. Nato se Matija počasi dvignil. Daleč je bila samotna pot do doma.

Takoj za njim pa je plačal svojo pijačo tudi viničar Franc Podlesnik. Vedel je, zakaj je plačal. Tudi on ga je imel pod kapo, pa se mu je nemogoče zadelo mogoče.

»Počakaj, Matija, bova šla skupaj!«
Matiji sicer ni bila pogodu Podlesnikova družba, ali ni si mogel kaj, kajti

viničar se ga je že oklenil okrog vratu ter odvriskal ob njem po samotni pešpoti, ki pelje proti veliki šmartinski cesti. Nekaj časa sta Matija in viničar še nekam hodila. Znenada pa je začelo Podlesnika žejati. Ustavil se je in Matijo.

»Ali ne bi zavila proti Obersnelu?«
Matija pa je pomislil na svojo denarnico, na neumnost, ki jo je napravil pri Esihu, ko je »pokazal« denar, obenem pa se je spomnil na še nedavni Podlesnikov popravek s sodiščem, ko so mu tam naložili nekaj mesecev za neki pretep. Odločno je odklonil. V krčmo ne bo več šel!

Šla sta še malo ter se znova ustavila. Ali še Podlesnik ni pozabil na Obersnela?

Matija je segel v žep in — denarnice z jurji ni bilo tam! V trenutku se je skoraj streznil ter se otresel vsiljivca. Denarnice tudi v drugih žepih ni našel. Tudi jurjev ne!

Preveč bi človek napisal, če bi podrobno popisoval, kaj se je naprej godilo na samotni pešpoti. Prihodnji dan je že bila pri Podlesniku preiskava. Orožniki so našli še nekaj bankovcev, vendar pa Podlesnik trmasto vse zanika, tudi to, da bi bil v krčmi.

Vsa viničarjeva izvijanja pa niso nič pomagala, sodnik poedinec ga je obsodil na 2 meseca strogega zapora in na izgubo državljskih pravic za dobo dveh let.

Dosltna robija za umor

Pred velikim senatom okrožnega sodišča v Celju se je včeraj zagovarjal zaradi umora 31 letni posestnik Franc Cirnski iz Sel pri Brežicah. Obtožen je bil, da je 30. maja t. l. zvečer v gozdu »Hrastnici« v bližini Brežic umoril iz koristoljubja in po zrelem predarku svojo teto preužitkarico Marijo Lapuhovo. Cirnski je kupil svoj čas posestvo od zakoncev Jeršetovih v Bukovšku pri Brežicah, kjer sta imela zakonca Franc in Marija Lapuh še od prej vključeno pravico do brezplačne

dosmrtno oskrbe. To dolžnost sta s kupljenim posestvom prevzela zakonca Cirnski. Hiša v Bukovšku pa je pogorela in sta ostala Lapuhova brez stanovanja. Cirnski je preužitek nerad izplačeval, nastale so tožbe in prepri. Da se Lapuhove otrese, jo je Cirnski dne 30. maja ubil v gozdu »Hrastnici«. Morilec je pri razpravi dejanje tajil.

Obsojen je bil na dosmrtno robijo in trajno izgubo častnih pravic.

Jabolk primanjkuje

Trgovci se zdaj pri posestnikih v Halozah zelo zanimajo za jabolka. Nudijo zelo visoke cene, vendar jih je pa težje dobiti, ker so jih posestniki več ali manj stisnili in prodali jabolčnico po zelo nizki ceni. Tako je sadna trgovina to leto v zastoju. V Pragerskem so naložili okrog 5 vagonov jabolk. Enako je v zastoju tudi trgovina krompirja. Kmetije imajo zelo malo krompirja, ki ga uporabljajo le zase.

TREBUH MU JE RAZPARAL

Korošec Aleksander, 36 letni ntakar iz Maribora, se je srečal v Moškanjcih z vojaškim znancom, ki ga je pri vojakihi baje predpostavljeno prehodu z njim ravno dve zausnici. Napadeni pa je iz pravega noža v Korošcu na mestu razparal trebuh. Korošec leži v ptujski bolnišnici in njegovo stanje zelo resno.

MILIJON PAPIK ZMRZNILO

Ob nedavni slani so imeli čakovečki kmetijski vrtnariji veliko škodo. Na vrtnicah je bilo še mnogo zelenjave in paprike. Med drugim je zmrznilo milijon zelenih sadik paprike. Seveda se to pozna tudi na naših trgih, kjer je zelena paprika skoraj docela izginila.

Maribor

Ustanova, ki so ji hvaležni stotisoči ranjencev

Zanimivo predavanje o Rdečem križu pod okriljem mestne Ljudske univerze

V mariborski Ljudski univerzi je predaval predsednik društva Rdečega križa dr. Ivan Jančič o zgodovinskem razvoju, ustroju in mednarodnem pomenu Rdečega križa, ustanovi, ki nudi pomoč ranjenemu na fronti in pomaga ljudem tudi v mirnem času. Omenimo le šolske kuhinje, dijaške počitniške kolonije (tukajšnji RK je poslal v pretekli sezoni 60 pomoči potrebnih otrok v Kaštel Lušič na Jadran) in pomoči pri nezgodah.

Rdeči križ pomaga ne oziraje se na plemenske razlike trpečega človeštva. Prav te dni je prispela v Beograd delegacija predstavnikov ameriškega RK, da pomaga poljskim beguncem v Romuniji. Ob lanskim septembrskim dogodkom je tukajšnji RK nabral 10.000 din za begunce iz ČSR. V španski državljanski vojni je RK dosegel, da so prenehale od časa do časa sovražnosti. Prav težki dogodki zadnjih mesecev pa znova silijo ljudi k poživljenemu delu za RK.

Še v začetku druge polovice preteklega stoletja se ni na bojnih poljanah nihče brigal za padle in ranjence, ki so bili do cela prepuščeni lastni usodi. Nastopile so epidemije (krimska vojna 1853—56), ki so pokončale še veliko zdravega in lahko ranjenega vojaštva. Po 15 uri strašni bitki pri Solferinu je ostalo na bojnih poljanah nad 40.000 mrtvih in težko ranjenih. Smrt je kosila, presunljivi klici na pomoč pa so se slišali od vseh strani, vendar pa ni bilo človeka, ki bi pomagal. Na ranjence in padle se sploh ni oziralo, čez nje so vozili topove in težke voze, žejni ranjenci so pili mlakuže pomešane s človeško krvjo, ker ni bilo vode.

Priča teh strahotnih prizorov je bil tudi ženevski človekoljub Henri Dunant. Ta je že na bojišču na hitro roko napravil nekakšno bolnišnico, kjer je nudil pomoč vsem ne oziraje se na pripadnost. Po povratku v Ženevo pa je izdal knjigo »Spomini na Solferino«, kjer je opisal strahote ter pozval humani svet na organizacijo, iz katere se je pozneje razvil RK. Knjiga je doživela v 4 mesecih tri naklade. Dunant je prepotoval vso Evropo ter osnoval leto kasneje ženevski odbor petorice, ki je 1863. sklical v Ženevo konferenco. Udeležilo se je 16 držav. Tej konferenci je sledila ženevska konvencija (2. avgusta 1864), ki je predvidevala za države podpisnice: priznanje nevtralnosti ranjencev, bolnikov in sanitetnega osebja, vrnitev težkih in

neozdravljivih ranjencev v domovino, da se mora z ranjenci ravhati kakor z domačini, za znak človekoljubne organizacije pa rdeči križ na belem polju (kot priznanje Švici, ki ima v zastavi beli križ na rdečem polju). Skraja so veljala ta pravila samo za suhozemno vojno, kasneje pa so se raztegnila tudi na pomorsko vojno.

Leta 1936 je poteklo 60 let, ko se je osnoval RK tudi v Srbiji. Srbski RK se je po vojni preosnoval v društvo RK kraljevine Jugoslavije. 1933 pa je bil uveljavljen nov zakon o ustroju RK. Po vojni ustanovljen slovenski RK je prenehal

1921. Naslednje leto je bil ustanovljen tudi pomladek za naraščaj RK.

V Jugoslaviji je danes 1555 edinic RK s 127.476 člani. Vseh članov v Sloveniji je 13.434, pomladkarjev pa 25.891.

Ob priliki velikih poplav 1936 in 1937 je RK razdelil nad milijon in pol din prizadetemu prebivalstvu, nad dva milijona pa je dal za gradnjo novih domačij. RK je danes eno izmed največjih svetovnih humanitarnih organizacij. Nedavno je bil v Ženevi odprt institut za zaščito civilnega prebivalstva pred kemično in bakteriološko vojno.

Vaš uspeh: mali oglasi v „Večerniku“!

m Diplomirala je na zagrebški filozofski fakulteti za profesorico iz latinščine in srbohrvaščine Mariborčanka gđ. Zora Rupena.

m Iz banovinske službe. V mariborski bolnišnici je napredoval za sekundarija VIII. pol. skupine dr. Ciril Bezljaj, doslej uradniški pripravnik. Za banovinskega uradniškega pripravnika pri krajnem cestnem odboru v Mariboru je napredoval Albert Trobec.

m Napredovanja pri policiji. V višjo skupino so napredovali pri predstojništvu mestne policije v Mariboru stražniki: Rudolf Udovič, David Leskovar, Josip Semelbauer, Anton Rihtarič, Franc Visočnik in Ferdinand Grašič. — Upokojen je stražnik Josip Qbersnel.

m Iz sodne službe. Za sodnega služitelja je postavljen dnevnikač Viktor Podlessek z okrožnega sodišča v Mariboru.

m Premješčen je iz Maribora na pošto v Celju Ciril Novak.

m Namesto venca na grob ge. Balonove sta darovala ga. dr. Bosiljka in Stvo Krajnovič ter g. Josip Loos po 100 din za revne obmejne otroke.

m Za Počitniški dom kraljice Marije pri Sv. Martinu na Pohorju so darovali v počastitev spomina gospe Olge Balonove gđ. M. Lorgar 50, Jadranska straža 100, lekarnar Vidmar 200 in tvrdka Mejovšek 200 din.

m Mati in hči se najedli strupenih gob. V mariborsko bolnišnico sta prišli istočasno 68letna Marija Trenta, bivša poslastnica iz Radizela pri Slivnici in njena 42letna hči Katarina Zrinškova. Obe ženski sta se najedli strupenih gob ter se zastrupili. V bolnišnici so jima s takojšnjo zdravniško pomočjo rešili življenje.

m Kostanj v cvetju. Pred bolnišnico je te dni pognal in vzcvetel drugič kostanj. Drevo je še vse v mladem zelenju.

m Panika v cvetlični ulici. Včeraj popoldne je dvoprežni težko naloženi voz povzročil v Cvetlični ulici med pasanti veliko paniko. Ker voz ni bil dovolj zavrt, je precej naglo zdrvel pa strmini ob pričetku Cvetlične ulice. Z voza so padali veliki zaboji na konje, ki so se zaradi tega splašali in zdirjali po ulici. Med divjo vožnjo je padlo z voza 20 zabojev in pasantje so se morali v strahu umikati. Šele na kraju ulice so konje ukrotili.

m Poskušen vlom. Zena magistratnega uradnika Angela Storova iz Vrazove ulice 6 je prijavila policiji, da je neznan vlomilec skušal vdreti v njeno drvarnico. Pri tem je napravil nekaj škode na vratih. Odnesele je električni likalnik.

m Sleparska dvojica v trgovini. V Pošovo trgovino na Aleksandrovi cesti sta prišla neki moški in ženska ter izbirala blago za obleke. Med tem ko je ženska gledala

blago, je njen spremljevalec neopaženo ukradel šest in pol metra suknja ter jo pobrisal s spremljevalko iz trgovine.

m Korajža mu je drago prišla. V neki gostilni v Slov. Bistrici je M. B., ki je šele nedavno prišel iz zapora, kjer je bil zaradi uboja, razsajal in z nožem v roki klical na korajžo. Končno je udaril z roko po mizi in se na nožu močno obrezal. Moral se je zateči k zdravniku.

* Društvo „Jadran—Nanos“. Jutri članski sestanek ob 20. uri v Narodnem domu. Predava prof. Bizjak „O razvoju Slovanstva“.

* Zlato po zvišani ceni kupuje J. Janko, urar - draguljar Maribor. Jurčičeva ul. 8

m Nočna lekarniška služba. Od 21. do vključno 27. t. m.: Lekarna pri Zamorcu, Gosposka ul. 12, telefon 27-12; Lekarna pri Angelu varuhu, Aleksandrova cesta 33, tel. 22-13.

OTROK UTONIL V VODNJAKU

V Pečovju pri Teharjih je 3-letni Magdičev sinček Ivan bil sam doma. Otrok se je igral pri vodnjaku in padel vanj. Ko je prišla mati domov, je po daljšem iskanju našla Ivančka mrtvega na dnu vodnjaka.

Še o postojanki pri Sv. Duhu

K novice o postojanki pri Sv. Duhu na Ostrem vrhu in mnenju »drugih planincev« smo prejeli še eno mnenje. Za nas je s tem razpravljanje končano, interesi naj se pomenijo med seboj. »Oglašam se kot neprizadet prijatelj obmejnih krajev ter ugotavljam, da je akcija za planinsko postojanko pri Sv. Duhu izšla iz vrst domačinov! O »konkurenci domačim gostilničarjem« ni nikdar bilo govora! Saj so prošnje za postojanko SPD pri Sv. Duhu na dnevnem redu že 20 let in so jih vodili in podpirali — sami gostilničarji! Dobro vedo, da vsaka postojanka SPD privlači, dočim je sedaj vse mrtvo. Resnica je, da domačini niso nikdar imeli ničesar proti postojanki SPD, saj nasprotno iskreno želijo, da se znajde na meji več izletnikov iz mesta. To pa je možno samo, če bo v vasi planinsko-zavetišče s sobami, ki jih sedaj v večjem obsegu ni na razpolago.«

Kino

* Grajski kino. Dve uri zabave in smeha Vam nudi sijajna opereta „Cardasha kraginja“. Pri večerni predstavi kot dopletek „Svengali“.

* Kino Esplanade. „Trije tovariši“ — prekrasne vsebine po najboljšem literarnem romanu slovitega pisatelja Erija Remarque-a avtorja knjige „Na zahodni fronti nič novega“.

* Kino Union. Do vključno petka „deni pekel“ film iz divje Alaske, ki prikazuje naravni posnetki, napeta vsebina. Doseže Lamour, Henry Raft.

Radio

Četrtek, 26. oktobra

Ljubljana: 7. Jutranja oddaja; 12. Operna glasba (plošče); 13.20 Veseli plesniki; 18. Radosni zvoki; 19.20 Predavanje: Sokolu; 19.50 Deset minut zabave; 20. Koncert ruskega seksteta; 20.45 Simfonični koncert; 22.15 Operetna glasba RO. Beograd: 19.40 Ruske romancije; 21. Hrvatske goslovanske pesmi. — Zagreb: 20. Hrvatske plesi; 20.30 Koncert zagrebških madrigalistov. — Solija: 5.45 Jutranja oddaja; 1. ljudska glasba; 11.45 Opoldanski koncert; 14. Lahka in plesna glasba; 21.20 Ljubljana in plesna glasba. — Firenca: 20.30 Majeve legenda in Mascagnijeva opera. — Bruselj I.: 20.30 Operni prenos. — Bruselj II.: 22.10 „La Boheme“. — Oslo: Simfonični koncert. — Bukarešta: Simfonični koncert.

Mariborsko gledališče

Sreda, 25., ob 20.: Celjski grofje. Stovanje v Celju.

Cetretrek, 26., ob 20.: Hlapec Jernej in njegova pravica. A.

„Navihanka“ prvič na mariborskem gledališču. Predstavi se v večinoma novi oderski opremljeni, v novih oblekah in s plesnimi vlogami v vseh treh dejanjih. „Navihanka“ se pa se je v svoji vodilni vlogi zelo uspešno svoja prizkusila že v Ljubljani, kjer je ugodneje nastopila v Mariboru. Prijateljem pri nas tako priručno sprejeto Beneške glasbe, posebno v operetah „To goro zeleno“ in „Sv. Antoniček“ tudi v „Navihanki“ nudi če ne še vedno, pa gotovo isto tako zadovoljiv užitek.

Prekmurski drobci

Izobraževalni tečaj. V Soboti se je na budo trgovskih krogov ustanovil poseben pravilni odbor izobraževalnega društva, ima namen prirediti razne poučne Predvideni so tečaji iz knjigovodstva, sškega dopisovanja, stenografije, francoskega, nemščine, ruščine in angleščine. Tečaj namenjeni vsem brez razlike poklicev in ve sprejema tajništvo. Društvo tečaj Predvideva se tudi učnina, ki pa še ni na.

Občina pravi da, župnija pa ne

Glede starega mestnega pokopališča v Strossmayerjevi ulici nam pošilja mestno poglavarstvo pojasnilo: Mestni svet je z odločbo 6. februarja 1914 odredil za ureditev pokopališča. Končna odstranitev vseh spomenikov, križev ograj itd. pa bi se morala izvršiti po 40 letih. Mestni svet si je takrat pridržal pravico, da končno opustitev pokopališča lahko odredi tudi v prejšnjem terminu. Te pravice se je mestni svet iz sanitarnih, posebno pa iz regulacijskih ozirov tudi poslužil ter v seji dne 6. decembra 1928 skrajšal rok do 1. januarja 1940. Sklep je potrjen od banske uprave, pokopališče se mora do takrat opustiti. S tem terminom prenehajo vse pravice privatnikov na tem pokopališču. Odstraniti se morajo vsi spomeniki, križi in ograje. Vzdrževanje grobov po tem terminu bo nedopustno, prav tako po tem terminu ne bo mogoče več ekshumirati grobov.

V zvezi z gornjim razglasom mestne občine smo zvedeli od prizadetih naslednje: Pokopališčni odsek za staro pokopališče, ki še obstaja, se je obrnil na stolnega in mestnega župnika msgr. Umeka glede razmer, ki so nastale na starem pokopališču, na kar je msgr. Umek izjavil: Mestna župnija, ki je lastnica starega mestnega pokopališča, dovoljuje tudi po Novem letu, vendarle pa do 1. maja 1940 še nadaljno vzdrževanje grobov, za kar je pa treba plačati pristojbine: 30 din za grobove in 100 din za grobnice. — Človek se zdaj nehoti vprašati, kaj drži, ali izjava občine, ali izjava stolnega in mestnega župnika, ki je prav za prav pravi lastnik pokopališča. Javnost se upravičeno obrača na oba odločujoča faktorja, da ji to zadevo pojasnita, da bodo meščani vedeli vsaj zdaj pred Vsemisveti, kako naj uredijo grobove.

„Gospodinjski barometer“ na Vodnikovem trgu

Cene živil na Vodnikovem trgu so vedno tudi nekaj barometer, ki je zelo občutljiv za najrazličnejše, posebno pa za vremenske dogodke. Če je suša, takoj poskočijo cene gotovim pridelkom, če je mrz in kokoši manj nesejo, takoj poskoči jo cene jajcam, če je slaba letina, mesu in podobnim živilom. Seveda pa »barometer« globoko pade, če je trg z življenjskimi potrebščinami dobro založen.

Zadnje čase so posebno občutno poskočile cene krompirja, katerega cena se je na mariborskem trgu dvignila tudi do 2 din pri kg. Če pomislimo, da so takšne cene krompirja že sedaj, potem se lahko gospodinje upravičeno bojijo za zimo. Močno so se dvignile tudi cene jabolk: prodajajo jih kg po 2 do 4 din; pa tudi grozdja, ki se prodaja na trgu kg od 3 do 8 din, prav tako pa so se močno po-

dražila tudi jajca, ki jih prodajajo po 90 para do 1.25 din.

Ostale cene so vsekakor stabilnejše. Kg čebule stane 2 do 3 din, česna 6 do 8 din, kislega zelja 4 din, kisle repe 2 din, paradižnikov 2 do 4 din; dočim se komad zelja prodaja po 50 para do 3 din, repe 25 do 50 para, paprike po 1 din. — Hruške so se prodajale kg po 3 do 6 din, su-

he slive od 8 do 12 din, breskve po 3 do 6 din, celi orehi po 5 do 7 din, lubina po 24 do 26 din. — Mnogo je bilo na zadnjem tržnem dnevu piščancev, ki so jih prodajale kmetice po 20 do 65 din par, kokoši po 20 do 30 din komad, goske po 35 do 45 din, purane po 35 do 65 din, race po 13 do 16 din in domače zajce po 5 do 25 din.

Pozor točilci alkoholnih pijač

S 1. januarjem 1940 se začne novo triletno odmerjeno razdobje za odmero in plačevanje takse za pravico točenja alkoholnih pijač na drobno in na debelo. Zato naj vsi imetniki teh pravic vložijo zaradi nove odmere takse do 15. novembra pri pristojnem oddelku fin. kontrole na predpisanem obrazcu prijavo za pra-

vilno odmero takse. Točilci naj navedejo količino iztočenih pijač v dobi od 1. VII. 1938 do 30. XI. 1939. Obrazci se dobijo pri oddelku fin. kontrole za 1 din. — Točilci, ki prijav ne vložijo pravočasno, izgubijo pravico pritožbe zoper odmerjeno točilno takso.

Nova Bolgarija in Rusi.

Zdaj se je v Bolgariji znova poživilo zanimanje za Rusijo. Slovanski duh je prevladal celo v vrstah, ki so bile še nedavno zagrizene proti vsemu, kar je dišalo po Slovanih. Z velikimi naslovi pri našajo bolgarski dnevniki poročila o urejevanju po Rusih zasedene Poljske. Naravno, da ni to v zvezi z zanimanjem za sovjetsko Rusijo kot tako, deset in desetletja zbegani in zapeljani bolgarski narod išče izhoda iz težkih izkušenj in v tem se mu je zbudil spomin na slavne dneve slovanstva iz osvobodilnih bojev. Bolgarija se preraja, znova postaja rusofilska in svet z zanimanjem sledi, kako se bo usmerila njena politika v dneh, ko se grupirajo nove sile na Balkanu.

poraz in ponižanje.

Car je moral iti, ostalo je pa v narodu še vedno mnogo težnja za Rusijo, ki tudi po boljševiški revoluciji niso usahnile. — Bolgarija se je tresla pred komunističnim valom in žrtev nade nove Bolgarije v zvezi z ostalimi Slovani na Balkanu kakor v prenovljeni Rusiji je bila bolgarska zemljoradniška stranka s svojim predsednikom Aleksandrom Stambolij-skim.

ostalih činiteljev storila vse, da bi se njen vpliv v Bolgariji še povečal. Mnogi mladeniči so bili sprejeti v ruske kadetnice, na univerze, akademije in ostale zavode. Mlajši in starejši bolgarski častniki so prakticirali v ruski vojski.

Rusofilstvo je bilo v Bolgariji močno še potem, ko je bivši bolgarski car Ferdinand speljal državo v nemške diplomatske vod. Bolgarija je stopila na stran osrednjih velesil, kar jo je stalo

To so oglasi — naročeni za leto 1989!

Naš »Večernik« se upravičeno lahko postavi, da je v razmeroma kratkem času postal važen dnevnik in insercijski organ. Seveda ga po komaj enoletni uspešni procvitni dobi ni doletela še takšna sreča, kakor ameriški dnevnik »The Attleborough Sun«, enega najpomembnejših listov v Massachusettsu. Uprava tega lista je prejela nedavno naročilo za štiri celostranske oglase, ki naj bodo v listu objavljeni 1. 1989!

»Sun« je te dni praznoval 50 let izhajanja. Največja tvrdka v mestu je hotela

počastiti list s tem, da je naročila zani štiri velike oglase za objavo po 50 letih. Češ, dnevniku je zagotovljena bodočnost! Pač veliko zaupanje! Do novega jubileja v 1. 1989 pa bo izhajal še dalje vsak dan naročeni manjši inserat omenjene tvrdke na določenem mestu, ki bo trajno spominjal čitatelje na tvrdko samo in njen veliki optimizem, pa seveda naklonjenost do izdajateljev in novinarskega stanu. Pač največja reklama, ki si je more zagotoviti kakšno podjetje med čitatelji!

Koliko pokade posamezni narodi

Kje ljudje največ kadijo? Havanci izdelujejo sijajne cigare, znane po vsem svetu, toda oni niso rekorderji v kajenju. Kubanci, znani prav tako po kubah, pa pokade na leto po 1039 cigar ali cigaret na prebivalca. Prebivalci Zedinjenih držav niso hudi kadilci, vendar pokade največ cigaret, namreč 141 milijard in 827 milijonov na leto. V Venezueli odpade

vsako leto 982 cigaret na prebivalca, na Finskem 949, na Angleškem 946, na Irskem 761, v Mehiki 740, na bivšem Češkoslovaškem 731, v Iraku 702, Melaneziji 666, Palestini 648, Luksenburgu 630, v Franciji pa le 412. Dežela, v kateri najmanj kade, je Indija, kajti tam odpade na leto na posameznega prebivalca cesarstva samo povprečno 26 cigaret t. j. približno po 2 na mesec. Indijske trafike gredo slabo in trafikantom se ne godi dobro. Rekord imajo tedaj Kubanci. Skoda, da v tej statistiki ni omenjena Turčija, saj pravimo pri nas, če kdo veliko kadi, da »kadi kakor Turek«. Manjkajo pa žal tudi Jugoslavija, Bolgarija in Grčija, ki so vse tri znane kot države hudih kadilcev.

KAKO SE ZABAVAJO ITALIJANI

Lani so Italijani porabili za zabave mnogo več kakor prejšnja leta, namreč 831.043.790 lir ali 19.14 lire na posameznika. Povprečno pride na vsakega Italijana za kino 13.52, za gledališče 2.35, za razne druge zabave 2.43 in za šport 0.84 lire na leto. Severni Italijani dajo več gledališču, južni pa kinematografom.

LLOYD GEORGE KOT POLJEDELEC

Pod rečenico: »Več hrane Veliki Britaniji!« je prevzel nekdanji predsednik vlade iniciativo za angleško poljedelstvo v svoje roke. Sam vodi vzorno gospodarstvo 60 km južnozahodno od Londona. Na razstavi je dobil nagrado za svoje pridelke. Je še vedno svez, eden najostrejših govornikov Britanije, čeprav je že ves siv. Preoral je 100 juter pašnikov za njive, sledeč tako pozivu poljedelškega ministra na vse Angleže.

Ni svoboden tisti, ki dela, kar hoče, ampak tisti je svoboden, ki dela, kar mora, (M. Claudius.)

Ali je sovjetska Rusija imperialistična?

Več kot mesec dni je Rusija v ospredju zanimanja evropske javnosti. Zadnje uspehe in tudi neuspehe Moskve je nanižal v kritičnem pregledu sotrudnik dr. J. Westi v »Neue Zürcher Zeitung« in zaključuje: Sovjetska Rusija želi izvesti samo tako zvano »mirno ekspanzijo«, želeč se pri tem spretno izogniti vsakršnim vojnim zapletitvam. Izključeno je, pravi pisec, da bi se Rusija spustila v vojno s Finsko, ali z Romunsko zaradi Besarabije. Še manj verjetna so vsakršna namigavanja, da bi Rusija ogrozila Carigrad in Kavkaz. S tem bi se Rusija vrnila v im-

perializem carske Rusije. Čeprav so čudne metode, s katerimi se je Rusija polastila dejansko svoje zemlje v vzhodni Poljski in zaščitila le svoje interese v baltskih zemljah, med katerimi je Litvi celo vrnila Vilno z okrožjem, vendar je treba vedeti, da je storila to samo, da bi je kdo drugi ne prehitel na tleh, na katerih nima nič iskati.

Neodvisno od tega članka naglašajo švicarski listi, da tako Francozi kakor Angleži niso očitali Rusiji imperializma zaradi zasedbe vzhodne Poljske in strateških postojank v baltskih državah.

kaj vtepe v glavo, ga noben hudič več ne odvrne od njegovega namena.

»To imaš prav; njega res ni lahko pregovoriti. Toda kako da mu je nenadoma padlo v glavo, skočiti v Reykjavik in pri tem še v taki naglici?«

»Gre zaradi novega čolna, ki ga hoče kupiti. Kaj prav za prav z vsem tem hoče, sam nisem mogel natanko zvedeti od njega; toda končno o svojih stvareh sam še najboljšo ve, kako in kaj.«

»Tja, tja,« meni Sursson, »pošten in reden človek je, in svojega časa gotovo ne zapravlja po nepotrebnem.«

Magnus je bil slab lažnivec. Vsakemu pazljivejšemu opazovalcu bi postal očiten njegov nestalni pogled in rahla vznemirjenost, toda Sursson vsega tega ni opazil.

»Na,« je dejal, »ko končam s temle delom, odidem na lov. Ali greš zraven?«

»Ne,« odvrne Magnus, »daneš ne morem in jutri tudi ne. Čoln in lovsko priprave sploh predajam v tvoje varstvo, kajti tudi jaz pojdem v Reykjavik — s parnikom.«

»Kaj, ti tudi?«

»Da, Ericsson hoče, da se tam sestanem.«

(Dalje jutri.)

Zanimivosti

Povojna Bolgarija na razpotju

V težko preizkušeni deželi je v narodu znova vzplamtelo rusofilsko gibanje

V zadnjem času se mnogo sliši iz Bolgarije, da je velik del njene javnosti za bližanje s sovjetsko Rusijo. Posebno, kakšna so bila pota države, ki se vedno išče prave oslombe na zunaj,

FERDINAND BOLGARIJE

v dolgotrajnih osvobodilnih bojih so bolgarski intelektualci, hoteč se iznebiti makedonskega in grškega jarma, težili k Rusiji. Posebno aktivna v tem pogledu je bila močna

bolgarska kolonija v Carigradu, ki so jo po večini tvorili bogati trgovci in obrtniki. Z rusko pomočjo doseženo osvobodjenje Bolgarije je še bolj dvignilo vero v narodu ob Marici, Donavi in v Dobruži, da je rešitev domovine le v tesni povezanosti s carsko Rusijo.

V političnem življenju Bolgarije se je pa kmalu razvil

gibanje za in proti Rusiji. Konservativna skupina je bila na moč rusofilska in se je borila proti liberalcem, ki so se nagibali k Avstro-Ogrski, odnošev se bili veliki bolgarski državniki, takozvani Stambulov in Dimitrij Petkov. Tudi mež Aleksander Battenberg je moral zaradi političnih spletk sprtih sku-

ski vpliv je medtem v bolgarski literaturi in umetnosti naraščal. Zaradi sovjetskega jezika in pisave je bilo bolgarskim študentom kaj lahko, spoznati se z rusko književnostjo, ki je bila pod vplivom naprednih in revolucionarnih duhov. Prvi bolgarski revolucionarji so bili bolgarski prav tako pod vplivom ruskih literarnih revolucionarjev, kakor Sava Rakovski, Ivan Lazov in drugi bolgarski pisatelji.

Rusija je preko svojih poslanikov in

de Vere-Stacpoole

ISODNA LJUBEZEN MORNARJA ERICSSONA

ROMAN

49

Njegov duh je, samega sebe nezavedno, deloval dalje in si odgovoril na vprašanje, ki si ga je bil zastavil podnevi. »Kaj bi storil, če bi Švalo zadela ta usoda?« In odgovor se je glasil: »Naj bi ob njej do smrti. Najsi bi jo svet razveljavil, z njo bi šel. To je sveta resnica Bogom.«

»Kaj bi storil, če bi Švalo zadela ta usoda?« In odgovor se je glasil: »Naj bi ob njej do smrti. Najsi bi jo svet razveljavil, z njo bi šel. To je sveta resnica Bogom.«

Dolgo, dolgo je stal tako, negiben, skoro brez diha. In nenadoma je razprostrl roke, kakor da bi hotel objeti ženo in svet, ki ju je izgubil.

Magnus je po povratku s Fulmarja pritrtil čoln in šel potem naravnost domov. Bilo je še tako zgodaj, da ni bilo še nobenega človeka na cesti.

Prišedši domov, je zapahnil vrata in sedel za mizo; njegove misli, ki so jih dogodki zadnjih ur čisto raztrgali, so se zdaj sunkoma zbirale in urejevale. Skoraj vsi predmeti v hiši — vse je bilo proč. Kako naj to pojasni Helgi, ki je prihajala ob šesti jutranji uri?

En sam strah ga je navdajal — da bodo hotele oblasti, ko bodo zvedele za vse, prepeljati Ericssona v tisto strašno bolnišnico v Reykjaviku.

V njem je vstala nejasna misel, da bi prepeljal Ericssona nekam na zapuščeno obalo, mu tamkaj zgradil kočo in skrbel zanj, vse do neizogibnega konca, tvega-joč nevarnost, da bi moral deliti njegovo

usodo.

V tem se je zopet izkazal ves Magnus. Magnus ljubosumnež — ta isti Magnus je bil zdaj pripravljen, žrtvovati vse za svojega prijatelja.

Ericsson je bil denar in vrednostne papirje skril pod neko desko poda pod svojo posteljo. Magnus je odmaknil posteljo, izvlekel iz skrivališča denar in ga vtaknil v žep. Potem je zopet pomaknil posteljo nazaj, zapustil hišo in zaklenil za seboj.

Bila je ura pet, in Skarsstöd se je začel prebujati. Sursson je bil na svoji sušilnici zaposlen s tem, da je razlagal po deskah nalovljene ribe. Ko je uzrl Magnusa, je stopil k ograji in mu zaželel dobro jutro.

»Kaj je novega z Ericssonom?« je vprašal.

»Vse v redu,« odvrne Magnus. »Podal se je v Reykjavik.«

»V Reykjavik? Toda kako je vendar to mogoče? Saj gre parnik šele jutri.«

»Šel je po suhem,« je pojasnil Magnus.

»Po suhem! Toda to potovanje traja vendar pet dni!«

»Samo štiri, če jezdi, in izposodil si je neke konjičke. Toda štiri dni ali pet, to je vseeno zanj. Saj veš, če si enkrat ne-

Kultura

Delo Pina in Pie Mlakar v Monakovem

Po velikih uspehih v Švici in drugod sta bila naša slovenska plesalca Pino in Pia Mlakar povabljena l. 1938. v Monakovo v Nemčiji, da sodelujeta pri velikem glasbenem festivalu. Postavila sta Beethovnov balet »Prometej« in po ogromnem uspehu dobila naročilo, da pripravita še Frana Lhotke balet »Vrag na vasi«. Tudi ta predstava je sijajno uspela in pomenila velik triumf ne samo za slovenska plesalca, ampak tudi za hrvaškega komponista Lhotko. Po tem uspehu je bilo Mlakarjevima ponudeno vodstvo monakovskega opernega baleta, ki sta ga tudi sprejela. V baletnem an-

samblu, ki ga vodita, je 70 članic in članov ter pet solistinj in pet solistov. Vsa monakovska kritika priznava Mlakarjevima, da sta reorganizirala dotlej že propadajoči balet in ga dvignila na višino, na kakršni ni bil še nikoli doslej. Sedaj pripravljata krstno predstavo novega baleta Frana Lhotke »Lok«. Delo izpolnjuje ves večer in strokovnjaki napovedujejo že vnaprej, da si bo osvojilo vse evropske in gotovo tudi ameriške baletne odre. Balet sta nastudirala Mlakarjeva, ki plešeta glavni ulogi, dirigent pa je Bertil Wetzelsberger.

k Miloš Ledinek: Moj razred. Zadruga Pedagoški tisk v Mariboru je izdala kot skupni tretji in četrti zvezek svojih publikacij učitelja Miloša Ledinka drugi del spisa »Prikaz šolskega dela« pod naslovom »Moj razred«. Brošura, obsegajoča strani 67—160, vsebuje poglavja: Od proučevanja do šolskega dela, I. Organizacija dela, II. Izhodišče dela, III. Izbor snovi, IV. Potek dela, V. Učni načrti in krajevne razmere, VI. Nepravi doživljaj in priložnostno delo, VII. Kako upoštevamo rezultate proučevanja pri šolskem delu, VIII. Vaja in obnavljanje, C. Učni načrt, Ob zaključku in seznam Nekaj domačih pomožnih knjig za učitelja. Brošura stane 18 din in bo gotovo dobro slu-

žila našemu po napredku stremečemu učiteljstvu.

k Komedijska z dvema osebama. V ponedeljek je bila v Zagrebu premiera komedije »I love you«, ki jo je napisal poljski pisatelj Roman Niewierowicz. Komedijska, v kateri nastopata samo dve osebi, moški in ženska, je bila igrana že na mnogih odrih z velikim uspehom, ki tudi v Zagrebu ni izostal.

k Praška gledališča. Kljub novim razmeram in vojni je dobila Praga, ki je nedavno dosegla milijon prebivalcev, letos nekaj novih gledališč. Obisk je splošno celo boljši kakor je bil lani, in to kljub temu, da ima češka prestolnica tudi okoli 100 kinematografov.

MALI OGLASI

CENE MALIM OGLASOM: V malih oglasih stane vsaka beseda 50 par. najmanjša pristojbina za te oglase je din 8.—. Družbe, predelovalci in živilski podjetniki plačajo po besedi. Najmanjši znesek za te oglase je din 10.—. Debelo tiskane besede se računajo dvojno. Oglasni davek za enkratno objavo znaša din 2.—. Znesek za male oglase se plačuje takoj pri naročilu, oziroma ga je vpslati v pismo skupaj z naročilom ali pa po poštni položnici na čekovni račun št. 11.409. Za vse vsmene odgovore glede malih oglasov se mora priložiti znak za 3 din.

Razno

Hišni posestniki in najemniki preglejte Vaše peči in štedilnike predno nastopi zima. Vsa pečarska in keramična dela izvršuje solidno in poceni ANTON RAJŠP. MARIBOR Orožnova 6, kjer si lahko ogledate veliko zalogo. 10276-1

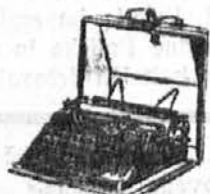
NOGAVICE

(lastni izdelki), rokavice, volna, odeje, kose, zimsko perilo pletenine, najcenejše »Mara«. trgovina A. Oset, Koroška c. 26 (poleg tržnice). 9879-1

Ia CVETLIČNI MED

(točen) od din 15.— naprej. O. Črepinko, čebelarstvo, prodajalna čebelarstva društva Maribor, Zrinskega trg št. 6. 9789-1

Continental

na ugodne mesečne obroke

IVAN LEGAT

Maribor, Vetrinjska ul. 34 Ljubljana, Prešernova ul. 40

SEMENSKO PŠENICO

ječmen in rž oddaja Kmetijska družba, Meljska c. 12. 10084-1

STRIZENJE 3

britje 2 din. Obiščite najcenejšega frizerja v Mlinski 8. 10243-1

POSTELINO PERJE

po din 8.—, prebrano din 10. kemično čiščeno in skubljeno din 30.—, kemično čiščeno in ročno skubljeno din 45.—, gosje perje, polbelo, ročno skubljeno din 55.—, kakor tudi pol čisto beli puh, najcenejši puh po brezkonkurenčnih cenah pri »Luna«, Maribor. Samo Glavni trg 24. 10355-1

Širite »Večernik«

10355-1

DOKOLENICE

nahrbtnike, aktovke, kovčege ročne torbice, ovratnike in vrvice za pse itd. priporoča Kravos, Aleksandrova 13. 9964-1

»ORODOLIN«

osnaži vsako obleko vseh ma dežev. Zahtevajte ga povsod. Svetovno priznan. 10357-1

MODELI

za onduliranje in vodno ondulacijo za izpit se iščejo. — Vprašati pri frizerju Marešu. Gosposka 15. 10368-1

Prodaj

SPALNICA

kavkavski oreh, pleskana, naprodaj. Koroška c. 114. Jurič Anton. 10341-4

NAPRODAJ

pernica, ženski čevlji, moški plašč in hubertus. Poizvedba v mlekarji. Trg svobode 1. 10344-4

VINSKI SOD

49 litrov, bela postelja z nočno omarico in pletena vrtna garnitura naprodaj. Gregorc. Koroška 43-I. 10352-4

STARO POHIŠTVO

dobro ohranjeno, naprodaj. Aljaževa 14. 10354-4

LOVSKI PES

3 leta star, dresiran, irski seter, naprodaj. Naslov v upravi »Večernika«. 10358-4

Stanovanje

STANOVANJE sobo in kuhinjo, oddam eni osebi, 1. nadstropje na dvorišču. Glavni trg 3. 10345-5

SOBO IN KUHINJO

oddam. Taborska 9. 10350-5

STANOVANJE

z vsem komfortom oddam. Informacije dobite v pisarni Strossmayerjeva ul. 30-I. 10364-5

Stanovanje išče

STANOVANJE dvosobno s kabinetom, kopalnico in kuhinjo išče stalna stranka z decembrom ali januarjem. Prednost bližina parka ali center. Ponudbe pod »Točen plačnik« na upravo »Večernika«. 10360-6

Sobo odda

NA STANOVANJE in hrano sprejem gospoda. Koroška c. 44. 10343-7

SOBO

oddam in sprejemem sestanovca z ali brez hrane. Erjavčeva 12. 10346-7

SOBO

strogo separirano, meblirano, z uporabo kopalnice in hrano oddam. Glavni trg 24-III. levo. 10348-7

SOBO

lepo opremljeno, sončno, oddam takoj. Tomšičev drevored 6. 10351-7

SOBA

z vso oskrbo pri uradniški vdovi se odda boljšemu upokoju. Gregorc, Koroška c. 43-I. 10353-7

STANOVANJE IN HRANO dobiva dva boljša gospoda. Jerovškova 19, pritličje desno. Istotam se sprejmejo abonenti na dobro hrano. 10184-7

Službo dobi

ŠIVILJO

išče krznarstvo Peter Semko. 10342-9

MESTO HIŠNIKA

oddam s 1. novembrom eni ali dvema mlajšima osebama. Soba s štedilnikom. Prevzeti je treba tudi postrežbo, kar se plača posebej. Vprašati: Kejžarjeva 14-II, levo. 10359-9

POTNIKE

za prodajo »Orodolina« za Kranjsko išče. Dober zaslugek. Ponudbe pod »Orodolina« na upravo »Večernika«. 10365-9

JOPICE,

puloverji in zimsko

perilo v največji

izbiri samo v

»Konfekciji Greta«

Spomnite se CMD!

KINO ESPLANADE

TELEFON 25-29

Pozor ljubitelji dobrih filmov!

Pripravili smo Vam dvoje velikih presenečenj in sicer:

Od srede 25. do vključno ponedeljka 30. oktobra

TRIJE TOVARIŠI

Film prekrasne vsebine po najboljšem ljubavnem romanu slovečega pisatelja Ericha M. Remarque-a, avtorja po vsem svetu razširjene knjige »Na zapadu nič novega«.

»Trije tovariši« je film sedanje generacije, film o iskrenem tovarštvu, film o zvestobi prijateljstva, film o veliki ljubezni, skratka z najmočnejšo vsebino zadnjih let.

Naše drugo presenečenje sledi

od torka 31. oktobra do ponedeljka 6. novembra

Film svetovnega rekorda, film o življenju in ljubezni slavnega komponista P. I. Čajkovskega.

Simfonia življenja

ZARAH LEANDER.

Zimski plašči

kostumi, dunajske Jersey-obleke. Elegantno

šik in poceni samo v

»Konfekciji Greta«

Službo išče

ABSOLVENTKA

abiturientskega tečaja, zmožna slovenske, srbohrvatske in nemške korespondence ter strojepljiva in stenografije, želi primerne zaposlitve. Naslov v upravi »Večernika«. 10349-10

Pouk

INSTRUKCIJE

za vse predmete do šestega razreda realne gimnazije, zlasti za pouk jezikov in matematike, iščem radi težkega gmojnega položaja. Ponudbe pod »Uspešen instruktor« na upravo »Večernika«. 10347-13

Za mrzle dneve to mako-perilo, pletenine, kavice in nogavice v vrsti dobite res poceni pri

F. Kramaršič

moda, perilo in krojaški pribor. Gosposka 13

Zlato in srebro

briljante, zastavljane, išče ujnjo za nakup

M. Ilgerjev sin.

Maribor. Gosposka ulica 15

OKASA

tablete

Pri spolni slabosti lahko poskusite

OKASA

tablete

za moške

100 komadov din 220.—

proti povzetju

Zastopnik: Lekarna

Mr. Rožman Miroslav

Beograd — Terazije 5

Ogl. reg. S. 5846 36

HOLANDSKE hijacinte, tulipane, anemone, kakor druge cvetlične gomolje, priporoča v najlepši izbiri

M. BERDAJS, semena, Maribor, Vetrinjska 30

I in U železo

velike količine na zalogo

Vprašati POKRET d. d.

Beograd, Aleksandrova 69

V globoki boli naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naš iskreno ljubljeno, nepozabno oče, brat, svak, tast, stari oče, stric, gospod

KOKOVNIK IVAN

železniški sprevodnik v p.

v sredo, 25. okt. 1939 ob 9. uri dopoldne v 64. letu starosti po mukopolni bolezni Bogu vdano preminul. Pogreb nepozabnega pokojnika bo v petek, 27. okt. 1939 ob 16. uri iz mrtvašnice na Pobrežju. Sv. maša zadušnica bo v soboto, 28. okt. 1939 ob 7. uri zjutraj v mestni stolni in župni cerkvi. MARIBOR, 25. oktobra 1939.

Zalujoča žena, otroci in ostalo sorodstvo